

...iste, lovc...
...od Mestre...
...lokomotivn...
...kah smo...
...ljutemu od...
...opet vrnila...
...oveljstvo.

torka.

radno se da...

th u južno...
ad zavrnjen...
Horoden...
t. Pri Bug...
e je več r...
od Tarno...
ora v boja...
ruski napad...
eprečen. —
dili smo se...
— V We...
dosegla po...
l je večin...
podil je so...
je vržen. —
usi prehod...
akaj vje...
000 mož...
Ob front...
Dolomita...
a, v kolik...
to ljuti. Na...
svoje brez...
če. Nesp...
bnega šef...
finl.

torka.

(-B.) Iz r...
delu naš...
vzhodno...
napadi A...
gu Maas...
aumont...
hrbtu pe...

üni južno...
ogenj naš...
brigado...
c zy bila...
si. Armad...
no vsi, da...
eta vojna...
neko rus...
v značen...
lja — na...
lo je sh...
novega...
vodstvo...
izo.

se poroč...
so tri s...
če od P...
erijami...
ci ogenj...
na strel...
pa ranj...
ei večna...
veljstvo.

voje četa...
silo od...
Uradno s...
Bojana...
i so rusi...

ga Tirola je dejal Salandra sam precej odkritosrčno: „Možato se mora priznati, da bi se ta (italijanska) postojanka, ako bi jo bili bolje branili in če bi se bili bolje pripravili na napad sovražnika, vsaj več časa držala in da bi se bilo sovražno (naše!) prodiranje zadržalo bolj v gorovju od dežele proč.“ — S temi besedami je Salandra sam italijanko armado obsodil. Pač značilno! Govoru tega ministra so sledili zanimivi in prav ostri govori raznih poslancev, ki so italijanski vladi mnogo resnic v obraz povedali. Naposled je nastal pravcati vihar v zbornici in ni mnogo manjkalo, da ne bi prišlo do boja in pretepa. Socijalist Graciale je izjavil, da vlada ne zasluži zaupanja, ker se je vojska (proti Avstriji!) prekmalu začela. Posebno hudo je napadal vlado socialist Turati, ki ji je očital, da je vlada povzročila ob začetku vojne rope, požige in nasilja. S tem je bila torej italijanska vojna vlada ministrov Salandre in Sonnina premagana in v vsej javnosti moralčno obsojena. Na posledice tega političnega dogodka moramo seveda hladnokrvno čakati!

Na smrt obsojeni češki politiki.

V zadnji številki smo poročali o veleizdajniški vojno-sodniški obravnavi zoper štirim voditeljem češke panslavične politike. Vsi štirje so bili na smrt obsojeni. Glavni krivec

Abg. Dr. Kramarž

je bivši poslanec dr. Kramarž, ki je bil istotako na smrt na vislicah obsojen in katerega sliko danes prinašamo. Sodba še ni potrjena.

Opomin

k nabiranju robidinega in jagodnega listja kot nadomestilo za čaj za vojake.

Važna vžitina za vojaštvo, koje uvoz so sovražniki prekinili, je čaj. K sreči imamo zelo porabno domače nadomestilo, namreč čaj iz mladih robidinih listov. Potreba tega čaja je vedno večja, zatorej se mora tudi letos nabrati velike množine robidinega in jagodnega listja, da ne bo našim vojakom prej ali slej primanjkovalo čaja.

Primerno nabiranje robidiničnega in jagodnega listja bodo zopet primerno oskrbele samo občine in šole. Kjer raste mnogo robidnice in jagod, naj šolska mladina dobi privoljenje dotičnega posestnika in potem ob soloprostih dneh nabira pod nadzorstvom in vodstvom kake učne osebe. Ker daja mlado listje boljši čaj kakor poletno in jesensko listje, zatorej se priporoča že v spomladi začeti nabirati.

Pri nabiranju in nadaljnem ravnanju z nabranim listjem se je treba ravnati po sledečih pravilih:

1. robidnično in jagodno listje je nabirati, sušiti in zavijati ločeno vsako za se posebej.

2. Priporoča se trgati samo mlado, nežno listje, ker samo tako daje dober čaj. Slabobarvno in staro listje ni nič vredno ter pokvari tudi drugo nabrano listje.

3. Listje se naj nabira izključno samo pri suhem vremenu.

4. Prav posebno važnost je polagati na to, da v nabrano robidnično in jagodno listje ne pride nobeno tuje listje itd., pred vsem nobeno listje strupenih rastlin posebno ne volčjih črešenj in navadnega volčina. Otroke, katerim je poverjeno nabiranje, morajo torej nadzorovalne osebe pravočasno najnataneje poučiti, najbolje na svežih rastlinah, kako izgleda listje, ki ga ne smejo nabirati.

5. Nabrano listje se mora kakor mogoče hitro in z največjo skrbnostjo posušiti, najbolje na solncu. Ako smo primorani ga sušiti v senci, tedaj moramo storiti to v zračnih, prahu prostih prostorih, na primer pod strešju in na lesah, ako mogoče prevlečenih s platnom. Čim močnejši je prepih, tem hitreje se suši in tem lepše je dobljeno blago. Listje se naj razgrne na tanko in se naj obrača tolikrat in tako dolgo suši, da se začne robiti. Pri neugodnem vremenu se lahko vrši sušenje v nekoliko zakurjeni peči ali na sadni lesi.

6. Posušeno listje se zavija najprimerneje zjutraj ali ob mokrotnih dneh, ker je ob tem času mehko in se ne zdrobi zlahka. Mokra pa ne sme biti na noben način, ker potem lahko splesni in postane nerabno.

7. Suho listje je zaviti in spraviti v vreče in zaboje.

8. Ne skrbno posušeno ali celo sveže (neposušeno) listje fazpošiljati je brezpomembno.

9. Manjše pošiljatve je poslati po pošti, večje po železnici, in sicer v obeh slučajih nefrankirano na trdko Viktor Adler, tovarna kemičnih produktov v Oberlaa pri Dunaju.

10. Zavojev („emballage“) se ne more vrniti, ker se potrebujejo za svoječasno odposiljatev čaja.

Pomorska bitka.

Z ozirom na krasna poročila o veliki pomorski bitki, pri kateri so bili Angleži vkljub svoji ogromni premoči od pogumnih in nevstrašenih Nemcev grozovito tepeni, prinašamo mali zemljevid, ki bode cenjene čita-

Zum Seegefecht in der Nord-See.

telje gotovo zanimal. Pomorska bitka se je vršila med Skagerrakom in Horns Riffom v Severnem morju, torej ob danemarskem obrežju.

Izpred sodišča.

Pomiloščen.

Linz, 8. junija. Od tukajšnje deželno-brambene divizijske sodnije bil je dne 19. februarja knjigovez Enrico Marcabruni iz Rovreita zaradi zločina veleizdaje in razžaljenja Veličanstva na smrt na vešalah obsojen. Smrtna kazen se je sedaj milostnim potom v težko ječo 15 let spremenila.

Lepa poedinja.

„Pester Lloyd“ poroča iz Szegedina: Dne 27. oktobra 1915 se je v stanovanju poštarja Veljko Zagorica priredilo poedinjo, katere se je udeležil poštar, na-

dalje advokat dr. Ivan Zagorica, zasebnik Marko Manojlović, nadalje župnik (!) Lazar Vučeskov, notar Izidor Ivanić, graščak Stefan Garanski in poleg tega še več ruskih vojnih vjetnikov. Pri pojedinih se je ruske vjetnike slavilo; na zahtevo župnika se je klicalo „živijo“ ruskemu carju in konečno se je tudi rusko carsko pesem pelo. Sodnijski dvor v Szegedinu obsodil je poštarja in advokata Zagorica ter notarja vsacega na eno leto ječe in 600 kron denarne globe, župnika na dve leti ječe in 1200 K denarne globe, Štefana Garanski na dva meseca zapora in 400 kron denarne globe. Pri vzklicni razpravi se je Garanskega oprostilo, obsodilo pa Veljka Zagorica, dr. Ivana Zagorica, Marka Manojlovića in Izidorja Ivanica vsacega na štiri mesece ječe in 600 kron denarne globe ter eno leto uradne izgube. Kazen župnika (2 leti ječe in 1200 kron globe) se je potrdilo!

Konec veleizdajalca.

Innsbruck. Tukajšnji listi poročajo: Namestnik občinskega predstojnika od Sacco, fabrikant Franc Bertoldi bil je po prekem sodu na smrt potom ustreljenja obojen, ker je dal svojemu prepričanju o zmagi Italijanov izraza.

Bolečine odpravljajoči učinek od Fellerjevega priljubljenega rastlinskega esenčnega fluida z zn. „Elsa-fluid“ temelji na njegovem živce pomirujočem in kri dovajajočem vplivu. Ako n. pr. pri obravnanih bolečinah ali zobobolu, ki so nastale vsled prepiha ali prehlajenja, rabi mo „Elsa“-fluid, pomirijo se od bolečin razburjeni živi, kri razgreje boleča mesta in bolest poneha. Ni čuda, da to blagodejno domače sredstvo že 20 let sem vedno bolj na priljubljenosti pridobiva in da se hvale v mnogo čez 100.000 zahvalnih pismih. Tudi mnogo zdravnikov je napravilo z njim poskuse in priporoča fluid najbolje. Pri najrazličnejših bolečinah služi izborno in naj bi tedaj v nobeni hiši ne manjkalo. 12 steklenic pošlje franko za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Ponuja se celo množico bolečine odpravljajočih sredstev zoper neuralgijo, rheumo, giht, išias in podagri, ali nobeno ne doseže „Elsa“-fluida, zato naj se vzame le to staroznano sredstvo zoper bolečine. Milo učinkovite, zaupljivo odvajalno sredstvo so Fellerjeve zelodec okrepčujoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, ki v nasprotju z drugimi drastičnimi sredstvi nimajo nobenega škodljivega učinka. 6 skatlice franko samo 4 K 40 h. (vu)

Viceadmiral Scheer.

Poročali smo v zadnji številki o velikanski pomorski bitki, pri kateri je nemška mornarica, vkljub temu, da je bila mnogo manjša

Vizeadmiral Scheer.

od angleške, sovražnika grozovito porazila. Poveljnik nemškega bojnega brodogoja je bil viceadmiral Scheer, katerega sliko danes prinašamo. Scheer je postal šele pred kratkim poveljnik nemške mornarice.

Razno.

Plemenita darovalka. Dne 12. aprila 1916 je v Gradcu umrla gospa Marija pl. Staudenheim. Zapustila je m. dr. iz svojega precejšnjega premoženja 2000 kron prostih pristojbin za nemški „Studentenheim“ v Ptujju. Pač redki in vzgledni dogodek, ki časti prav posebno vrlo pokojnico.

Ne begajte ljudstva! Gotovi ljudje,

zmanjšujejo s tajnostnimi frazami med neizobraženim ljudstvom naše uspehe in razširjajo poročila sovražnikov kot največjo ter najčistejšo resnico. Zlasti v zadnjem času smo opazovali to zahrbtno, veleizdajalsko razširjevanje pretiranih in izmišljenih vesti. Gre se za gotove neuspehe na Ruskem, ki jih seveda ruski poročevalci grozovito pretirajo. Slabo bi bilo, ako bi ne imeli poguma, te neuspehe priznati. Z velikansko premočjo je ruska armada zopet napravila naskok na naše in nemške fronte in dosegla na dveh točkah uspehe. Zadnja poročila seveda že pravijo, da je rusko prodiranje vstavljeno in da se bode stvar kmalu zopet obrnila. Tudi nemške armade so že posegle vmes in kosaški navalni bodejo zadušeni v potokih krvi. Tombolj je tedaj obsojati

beganje ljudstva, ki prinaša itak dovolj žrtev v tej grozni vojni. Opozarjamo naše somišljenike, da naj se popolnoma zanašajo na naša uradna poročila, ki doslej niso nikdar vsebovala laži ali zavijala dejstva. Zasebna in sovražna poročila pač ne morejo biti merodajna. Razširjevalce lažljivih in pretiranih vesti pa naj bi se takoj oblasti naznanilo, kajti ti kričači so nevarni kot špijoni. Tudi orožnike bi prosili, da naj poskušajo z največjo strogostjo zatreti to razširjenje neresničnih vesti. Tako bode mogoče ljudstvu resnico podati

Nabiranje starega papirja. Pred kratkim smo poročali, da je uvedlo namestništvo veliko zbirko starega papirja na celem Štajerskem, koje donesek bo stekal v namene vojne oskrbe. S tem podjetjem se ne bodo dobila samo velika sredstva za vredbe blagostanja, ampak se bodo tudi priskrbele papirni industriji bogate zaloge starega blaga za zopetno porabo. Za dober izid zbirke ni treba nikakršnih dragocenih daril. Za podjetje je treba samo pridnega nabiranja prebivalstva, ki bo pri vztrajnem skupnem delovanju doneslo bogate sadove. Pri vsakem uradu, v vsaki trgovini ali pisarni, v vsakem posameznem gospodinjstvu je dovolj starega papirja, časnikov, dopisov, knjig, ki se ne rabijo in se končno uničijo. Vse to se naj shrani in izroči prihodnji zbirki. Ako bo vsak ravnal po tem načrtu, mora prinesiti industrije. Zatorej pripravljajmo se skrbno za nabiranje papirja. Čas zbiranja se bo naznanil kar najhitreje.

Najvišje cene za krompir. Ministerski ukaz z dne 12. maja je odredil, da morajo na podlagi ministerskega ukaza z dne 12. septembra 1915, drž. zak. št. 276, za mesec maj veljavne najvišje cene za veletrgovino in nadrobno trgovino s krompirjem ostati od 1. junija t. l. do nadaljne odredbe v veljavi kot najvišje cene. Zatorej znaša najvišja cena za nadrobno prodajo krompirja v ozemlju mestne Gradec od 1. junija t. l. do nadaljne odredbe 19 vin. za kilogram. Z ozirom na osebne pribitke, ki so po krajevnih razmerah dostikrat različni, se je naročilo političnim okrajnim oblastvom, da razglasijo po krajevni navadi za nadrobno prodajo krompirja v njihovem okraju od 1. junija t. l. veljavne najvišje cene.

16-letni feldvebel iz Ptujja. Učenec ptujске firme W. Blanke, komaj 16-letni Ferdinand Oschlag je pred letom dni vstopil kot prostovoljni strelce v vrste naših zvestih bratrsteljev domovine. Bilo je veselje videti mladega, krepkega dečka, kako je navdušen, na prsih avstrijske in nemške barve, hitel pod zastavo. Kakor čujemo, se je tudi kmalu odlikoval. „Slovenec“ piše nekdo o Oschlagu med drug. sledeče: Radi njegove mladosti so ga pred letom dni komaj potrdili. Pa že v prvih 14 dneh je pokazal toliko dušno in telesno sposobnost za vojaški poklic, da se je vse čudilo. Že prvi mesec je bil povišan v gefreiterja in korporala. Drugi mesec je postal zugführer. Nato je služil tri mesece kot najinteligentnejši podčastnik v ce-

lem polku. Tedaj je prišlo povelje, da so bototnija (kompanija) na bojišče. Treba je zahaj dopolniti podčastniški zbor s feldvebeli. Hauptman izbere za to mesto Ferdinandov Oschlag. Tako je postal v 16. letu feldvebel. Sedaj služi že 6 mesecev nepretrgoma, osvojil in vesel na bojišču. Za svoje vrlo obratno. Čes pred sovražnikom in za svojo spretnost. Dva že dvakrat pohvaljen od višjih poveljnikov. Njegova kompanija je vedno med prvimi bila. Tako poroča „Slovenec“ iz Ljubljane, ki se je nas iz srca, da tudi ta list priznava obratstvu, junaštvo mladega feldvebla Oschlag. Avstrijske ta junaški fant je naš! Zato bi le postojan in par napak poročila ljubljanskega lista: „Sch mladi feldvebel se ne piše Oslak, imenjuje Oschlag. Vstopil je med prostovoljce v Sam ce v Ptujju, ki so potem na bojišče pridreli. Kakor rečeno, bil je preje tiskarski učenec in je kot tak stavil našega „Štajerca“. V armadi je bil vedno našega mišljenja in kot mladost v „turner“ navdušeni prista avstrijske. Oglja Vse se je priznalo od njega poslovalo. Francu odhajal od nas, na prsih črno-rumenih in gov črno-rdeče-zlate trakove. Pravi štajerca je na fant je ta naš Oschlag.

Pretep. Poroča se nam: Jožef Lozinšek, Cesa viničarski sin iz Vareje, se je dne 12. Ptujju. R v št. Vidu pri Ptujju pred gostilno g. Helne g. steršnika sprl s posestniškim sinom Andrejško sp Šeruga iz Vareje. Lozinšek bil je ko leto silovito na tla vržen, da je moral stakar se rano na glavi v bolnišnico oditi. Žalostno izid da ljudje niti zdaj v teh resnih časih niso vanj rejo odnehati od svojih surovih pretepev, resegaj piti in več delati!

Tatvina. Doslej neznani tatovi so zopet kot med opuldanskim odmorom v trgovini med tor tenjak & Schosteritsch v Ptujju svoje sv. in ukradli okoli 1200 kron denarja. Takemu doslej ni pojasnjena.

Napad. Hlapec Vincenc Vindišček in kovec bil je dne 12. t. m. na potu mašajo od gostilne Ferle v Cirkovec na dvonov posestnika Kovačičeka od nekega je ot nega vojaka brez vsacega vzroka napadovanje napadalec ga je težko z bajonetom rano tukaj desni roki in v prsih. Orožniki zasled podpis storilca.

Kako podražijo žajfo. „Grazer Tag“ o navdjanja poroča: „Gališki begunci, ki so bila sluga Gradcu, kupovali so Schichtovo žajfno množinah od 1/4, 1/2 ali 1 kile, to pa v korenin ko je znašala cena za žajfo 339 K za rebiva kil, s stroški torej 3 K 50 h pri eni kilo vojske enem so nakupili prazne Schichtove kile. Tat so potem napolnili z žajfo, poslali kistričele Ogrsko in od tam čez Dunaj zopet v Gradcu. tukaj je medtem nastopilo pomanjkanje žajfa nato zato so jo zamogli trgovcem po 6 K aje. P 35 h in 6 K 50 h za eno kilo prodajne se n stroški in navadnim trgovskim dobicem delovan segla je tedaj žajfa cena 7 kron, torej čimsljen krat toliko, kolikor je prvotno kosa. Poz

15-letna ubijalka. Iz Vöcklabruck „Grazer“ se poroča: 15-letna dekla Ana Hofbauer b imela s 50-letnim hlapcem Hermanom Schlojstom flier v gozdu ljubavni sestanek. Ko je bila zalit hlapec potem oditi, sunila mu je deklinamreč krat veliki kuhinjski nož v hrbet. Mišljenju z menda, da se bode starček takoj zgumel abit da ga bode zamogla potem lahko izmota. Ali mož je zamogel v kljub težki rani pri š Vöcklabruck priti, kjer je napravil nazn. Bost Deklina je po svojem napadu zbežala tudi ap skrila v grmovju. Zvečer so jo orožniki grozdje in sodniji izročili. Mlada zločinka prav. Ne je hotela hlapca le omamiti in potem osv. Ma r

Težki slup. 34-letna uradnica Emma Zenski Trbovelj bila je v Gradcu iz dežele Franc nišnice v kazensko sodnijo oddana; sopolzil jo, da je izvršila detomor. dve že **Hrabri Spodnji Štajerc.** Gospod Franc vstavil, snič, nemški štajerski rojak iz Rajhen napadl prevzel je pred 10 leti gostilno „Zur Kropredka krone“ v Sarajevu. S svojo pridno ser. O poštenostjo je gostilno visoko dvignil. Celover